

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 24 oktober 2019

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 51.255/II/N

Betreft: klacht met betrekking tot taalexamens

Mevrouw de Directeur-Generaal,

In zitting van 23 oktober 2019 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen een klacht ingediend tegen SELOR omwille van het feit dat SELOR artikel 16 van koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966 (KB 8 maart 2001) in die zin interpreteert dat een vrijstelling enkel mogelijk zou zijn ingeval de testen exact hetzelfde zouden zijn, met name hetzelfde gevraagde niveau, dezelfde categorie en dezelfde slaagdrempel.

De klager vindt dat SELOR zelf een voorwaarde heeft toegevoegd (dezelfde slaagdrempel) terwijl bovenvermeld artikel 16 enkel vereist dat de proef hetzelfde kennisniveau dient te bevatten. Hij verwijst hierbij *in concreto* naar een “afgelegd schriftelijk taalexamen in het kader van artikel 14, eerste lid waarop een score van 60% wordt behaald. Hiermee wordt het certificaat behaald gezien de slaagdrempel op 50% werd gezet. SELOR geeft aan dat dit voldoet aan het niveau B ++ (Europees referentiekader dat ook intern en naar extern hanteert). De schriftelijke proef van artikel 12 test eveneens niveau B2++ en hiervoor is een score van 60% vereist.”

Volgens de klager vult SELOR daardoor haar discretionaire bevoegdheid te breed in. Bovendien hanteert SELOR de regel van dezelfde slaagdrempel slechts in 1 richting. Er worden namelijk wel vrijstellingen afgeleverd indien men geslaagd is op een examen met een slaagdrempel van 60 % voor artikels met een lagere slaagdrempel.

In uw brief van 9 september 2019 deelde u het volgende mee aan de VCT:

- de SWT maken een onderscheid tussen verschillende taalkennisniveaus, namelijk het elementaire, voldoende, aangepaste, grondige en functionele kennisniveau maar zonder de hiërarchie daarvan te expliciteren. Artikel 12 KB 8 maart 2001 verwijst naar

- een voldoende kennis terwijl artikel 14, lid 1 verwijst naar een kennis die aangepast is (cf. artikel 47, § 5, tweede lid SWT);
- hoewel het koninklijk besluit van 8 maart 2001 de begrippen “voldoende” en “aangepast” niet expliciet definieert, maakt het wel een onderscheid tussen die twee begrippen;
 - de inhoud van de twee testen mag dan wel identiek zijn (overeenkomend met dezelfde competentieniveaus van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen sinds 2009), dat neemt niet weg dat het type kennis dat wordt geëvalueerd en, *a fortiori*, de drempels om te slagen verschillen;
 - bovendien wordt artikel 14, lid 1 (aangepast) anders gevaloriseerd in artikel 43ter, § 8, laatste lid SWT voor bepaalde functies eigen aan de FOD Buitenlandse Zaken, terwijl artikel 12 toegang geeft tot het tweetalig kader en daarnaast voorziet in een vrijstelling voor de functionele kennis;
 - die verschillende elementen verklaren waarom we het principe van de vrijstelling van artikel 16 KB 8 maart 2001 niet hebben toegepast in het geval waarnaar in uw brief wordt verwezen. Dat artikel bevat de zinsnede “De kandidaat die geslaagd is”, zonder te specificeren hoe moet worden omgegaan met de scores die hoger liggen dan de initiële slaagdrempel;
 - op 27 juni 2016 hebben wij onder meer de interpretatie van die artikelen 16 en 16bis van het besluit van 8 maart 2001 aan de VCT voorgelegd, met name betreffende een eventuele vrijstelling voor de leestest van artikel 10bis op grond van het geslaagd zijn voor dezelfde test in het kader van artikel 12. Gelet op advies nr. 48.163 van 5 december 2016, dat op die vraag geen positief antwoord gaf zijn wij behoedzaam te werk gegaan met toekennen van de vrijstellingen ;
 - mocht een andere interpretatie echter geboden zijn dan zouden wij die graag vernemen teneinde de nodige maatregelen te kunnen nemen.

*
* *

Overeenkomstig artikel 61, § 4, tweede volzin van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) is het de plicht van de VCT om de aangepastheid te beoordelen van de inhoud van het examen aan de aard van de functie of de taak die de titularis van het ambt waarneemt of zal waarnemen waarvoor de SWT een taalkennisvereiste opleggen. De VCT dient daarbij de aangepastheid van de examens afzonderlijk te beoordelen. Dit houdt onder meer in dat de VCT in het kader van artikel 16 KB 8 maart 2001 de verhouding tussen de niveaus van de twee taalexamens *in concreto* dient te beoordelen.

Op basis van de volgende elementen kan er worden gesteld dat een taalattest behaald overeenkomstig artikel 14, eerste lid KB 8 maart 2001 van een gelijkwaardig niveau is als een taalattest artikel 12 dat verwijst naar artikel 43, § 3, derde lid SWT:

- artikel 14 van het vermeld koninklijk besluit bevat dezelfde voorwaarden op grond waarvan een taalattest op basis van artikel 12 van vermeld koninklijk besluit wordt uitgereikt, met name het begrijpen van gebruikelijke mondelinge boodschappen; het begrijpen van gebruikelijke teksten; het opstellen van correcte schriftelijke teksten, met uitsluiting van vertalingen; de vaardigheid om een gesprek te voeren over een

onderwerp dat verband houdt met de functie en de vaardigheid om zich mondeling vlot uit te drukken over een onderwerp dat verband houdt met de functie;

- in haar advies nr. 21.061 van 15 juni 1989 heeft de VCT geadviseerd dat “de ambtenaren van de carrière Buitenlandse dienst, die het examen van artikel 47, § 5, tweede lid, van de SWT hebben afgelegd, worden geacht een voldoende kennis te hebben die gelijkwaardig is aan de voldoende kennis waarin artikel 43, § 3, 3e lid, van de SWT voorziet”;
- in haar advies nr. 45.113 heeft de VCT gesteld dat “de titularissen van het taalexamen voorzien bij artikel 47, § 5, tweede lid SWT, en uitgevoerd door 14, eerste lid (niet het tweede lid) van het” KB 8 maart 2001 “beschouwd kunnen worden als wettelijke tweetalig voor de ontwikkelcirkels”. Dit betekent dat zij het bewijs hebben geleverd voor de voldoende kennis van de tweede taal voorgeschreven in artikel 43, § 3, derde lid SWT waarvan het taalexamen is uitgevoerd in artikel 12 KB 8 maart 2001.

Uit wat voorafgaat stelt de VCT dat een schriftelijk taalexamen in het kader van artikel 14, eerste lid KB 8 maart 2001 van hetzelfde kennisniveau is als een schriftelijk taalexamen in het kader van artikel 12 KB 8 maart 2001. Dit heeft tot gevolg dat iemand die geslaagd is voor het schriftelijk examen in het kader van artikel 14, eerste lid vrijgesteld wordt voor het een schriftelijk taalexamen in het kader van artikel 12 KB 8 maart 2001.

Derhalve is de klacht ontvankelijk en gegrond.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd naar de klager.

Hoogachtend,

De Voorzitter,